

MÂNTUITORUL IISUS HRISTOS – TĂMĂDUITORUL BOLILOR TRUPEȘTI ȘI SUFLETEȘTI

THE SAVIOR JESUS CHRIST - THE HEALER OF BODY
AND SOUL DISEASES

Preot prof. univ. dr. Sorin COSMA

Abstract: The healings of diseases performed by the Savior are part of His messianic activity, as fulfillment of prophecies, in the context of preaching and establishing the kingdom of God in the world of sin. These healings are full of naturalness, discretion and compassion, with nothing provocative, spectacular, publicity or self-interested. The Savior was not interested in anything other than the salvation of man, of his nature in the zodiac of sin, which generates suffering, sickness and death... Therefore, they concern the whole being of man: both the body as deliverance from suffering, infirmity and sickness, and the soul as deliverance from the burden of sin and death. Although the healing grace was given to the Apostles, the disciples and other spiritual believers alike, the only true Healer is and remains the Savior. From Him comes grace and power through the work of the Holy Spirit, and to Him is due gratitude and worship as God.

Keywords: healing, sickness, body, soul, love, faith, prayer.

După cum se știe, anul în curs este proclamat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca „*An omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor și Anul comemorativ al tuturor sfinților tămăduitori fără de arginți*”.

Fiind vorba de „*pastorația și îngrijirea bolnavilor*”, se cuvine să precizăm că temeiul acestora îl constituie harul tămăduitor al Celui care a fost și rămâne *Doctorul-Dumnezeu, vindecătorul naturii umane* ce poartă în sine rănile păcatului.

În acest sens s-a arătat că „fiind o consecință a greșelii adamice și un efect al păcatului perpetuat, precum și al acțiunii demonice în lumea căzută, boala manifestă mizeria omenirii despărțite de Dumnezeu. În stricăciunea și suferința trupului se fac simțite pentru om slăbiciunea și greșelile ființei sale pământești, caracterul efemer al existenței sale în această lume și, în general, fragilitatea sa, insuficiența sa, relativitatea sa, limitele sale. Boala trupului reamintește pe cea a întregii făpturi căzute. Pierderea sănătății apare ca simbolul și chiar ca semnul sensibil al pierderii stării paradisiace... și-l face (pe om) să-și aducă aminte că este țărână”¹ (*Fc 3, 19*).

Data fiind această existență tragică, venind să restabilească chipul și asemănarea lui Dumnezeu în natura omului ce poartă în sine rănile păcatului, în cadrul activității Sale mesianice, Mântuitorul s-a dovedit a fi prin excelență tămăduitorul bolilor trupești și sufletești a tuturor acelora pe care i-a întâlnit în cale...

1. ÎNȚELESUL TĂMĂDUIRII DE BOLI SĂVÂRȘITĂ DE MÂNTUITORUL

Asemenea celorlalte minuni, tămăduirile de boli săvârșite de Mântuitorul sunt acte pline de *naturalețe*, de *discreție* și *compasiune*, neavând în ele nimic provocator, spectacular, publicitar sau interesat. Bunăoară, după ce a curățit un lepros de boala sa, îi spune: „*vezi, nimănui să nu spui*”... (*Mt 8, 4*). La fel, după ce dă vederea unor orbi, îi îndeamnă: „*vedeți, nimeni să nu știe*” (*Mt 9, 30*). Și tot așa îi poruncește și lui Iair după ce i-a înviat fiica, „*să nu spună nimănui ceea ce se făcuse*” (*Lc 8, 56*). Și exemplele pot continua...

La fel, tămăduirile săvârșite de Mântuitorul nu sunt acte magice, nici nu sunt săvârșite cu puteri demonice, cum din invidie au spus

¹ Jean-Claude LARCHET, *Teologia bolii*, trad. Pr. Prof. Vasile Mihoc, - Ediția a doua -, Ed. „Oastea Domnului” Sibiu, 2005, p. 65-66.

calomnios reprezentanții oficiali ai timpului, ci sunt făcute *prin puterea și lucrarea Sfântului Duh*: „*Iar dacă cu Duhul lui Dumnezeu scot demonii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu*” (Mt 12, 28; FA 10, 38). Ele reprezintă împlinirea profețiilor, după cum ne mărturisește Evanghelia: „*Iar făcându-se seară, au adus la El mulți îndrăciți și a scos duhurile numai cu cuvântul și pe toți bolnavii i-a tămăduit, ca să se împlinescă ceea ce s-a zis prin proorocul Isaia, care zice: „Acesta neputințele noastre a luat și boalele noastre a purtat”* (Mt 8, 16-17; Is 35, 4).

Vindecările săvârșite de Iisus-Mântuitorul nu pot fi socotite nici iluzionism sau hipnoză, cum s-a afirmat critic în epoca modernă... Ele nu sunt pornite din vanitate sau din interes personal, ci sunt mijloace menite să conducă la împlinirea scopului mântuitor al lumii și al vieții omului aflat în zodia păcatului și a morții. Sunt, mai precis, mijloace prin care Fiul lui Dumnezeu întrupat transmite lumii, vieții și destinului uman iubirea salvatoare a lui Dumnezeu, fiindcă așa cum mărturisește Evanghelia, „*atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul Său cel unul-născut l-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă și viața veșnică*” (In 3, 16).

Prin urmare, Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat nu este un simplu terapeut, care să facă prin calitatea aceasta un mijloc de afirmare a unei vocații sau a unei cariere de succes... Dacă El a spus la un moment dat că „*cei bolnavi au nevoie de doctor și nu cei sănătoși*” (Mt 9, 12), contextul ne oferă posibilitatea să înțelegem că e vorba de vindecarea naturii umane sau de restaurarea acesteia prin eliberarea de păcat, care este cauza bolii și a morții. Nu L-a interesat pe Iisus-Mântuitorul nimic altceva decât salvarea omului, a naturii sale aflate în zodia păcatului generator al suferinței, al bolii și al morții... De aceea, cu timp și fără timp, pe drumuri prăfuite sau în templu, în sinagogi sau în loc pustiu, pe mări învolburate sau în case ospitaliere; adorat și contestat, aclamat și batjocorit, smerit și blând, plin de răbdare și compasiune, „*străbătea Iisus prin toate cetățile și orașele, învățând în sinagogi și propovăduind Evanghelia Împărăției și vindecând toată boala și toată neputința din popor*” (Mt 9, 35; 4, 23-28).

Dar și mai mult, când e vorba de salvarea din suferința care destramă arhitectonica naturii umane, creată de Dumnezeu, Mântuitorul nu ezită să-și reverse harul salvator chiar și în zi de sâmbătă, deși reprezentanții oficiali ai Legii, neputând și nevrând să înțeleagă faptul că „*sâmbăta a fost făcută pentru om, și nu omul pentru sâmbătă*” (Mc 2, 27), „*il prigoneau și căutau să-l omoare*

că făcea acestea sâmbăta” (In 5, 16-17)... De fapt, Mântuitorul „nu a venit să strice legea, ci să o împlinească” (Mt 5, 17), fapt confirmat și cu prilejul vindecării celor 10 leproși, îndrumați să se „arate preoților”, adică persoanelor oficiale în măsură să legalizeze vindecarea lor (Lc 17, 14).

De aici rezultă că deosebit de taumaturgii care se prezentau ca doctori ai trupului, Mântuitorul este deopotrivă „*doctor al trupului și al sufletului*”. În acest sens, Clement Alexandrinul spune că „Pedagogul cel bun, Înțelepciunea, Cuvântul Tatălui, Cel care a creat pe om, Doctorul, care vindecă toate bolile omenirii, se îngrijește de întreaga făptură a omului; îi vindecă și trupul și sufletul... Mântuitorul a zis slăbănogului: „*ia-ți patul pe care șezi și du-te acasă*” (Mt 9, 7)... Da, prin porunci și prin harurile tămăduirilor, Cuvântul vindecă însuși sufletul... fiindcă ne spune nouă păcătoșilor: „*Iertate îți sunt păcatele tale*” (Lc 5, 20-23).²

Toate aceste cazuri și altele asemenea lor demonstrează că *puterea dumnezeiască tămăduitoare* arătată de Mântuitorul este determinată și pusă în acțiune de *iubirea Sa milostivă și smerită*.

Iată cât de realist, de nuanțat, de plastic și de sugestiv ilustrează cuvintele lui Alexandru Vlahuță misiunea lui Iisus-Mântuitorul de tămăduitor al trupului și al sufletului oamenilor marginalizați și aruncați la periferia vieții sociale:

*„El n-a venit să răzvrătească,
Nu vrea pieirea nimănui;
Desculț, pe jos, colindă lumea
Și mulți hulesc în urma lui.*

*Și mulți cu pietre îl alungă
Și râd de el ca de-un smintit:
Iisus zâmbește tuturor,
Atotputernic și smerit!*

*El orbilor le dă lumina,
Și mușilor le dă cuvânt,
Pe cei infirmi îi întărește,
Pe morți îi scoală din mormânt.
Și tuturor deopotrivă
Împarte darul lui ceresc*

² *Pedagogul I, 6. 1-5. Scrieri, partea întâia*, trad., introd., note și indici de Pr. D. Fecioru, în vol. „Părinți și Scriitori Bisericești”, 4, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982, p. 169.

*Și celor care cred într-însul,
Și celor ce-l batjocoresc.*

*Din toată lumea asupriți
În jurul lui s-au grămădit
Și-n vijeliile de patimi
La glasul lui au amuțit:*

*Fiți blânzi cu cei ce vă insultă,
Iertați pe cei ce vă lovesc,
Iubiți pe cei ce-n contra voastră
Cu vrăjmășie se pornesc”*

(Poezia: „Hristos a înviat”).

2. ASPECTE PARTICULARE ALE TĂMĂDUIRII DE BOLI SĂVÂRȘITA DE MÂNTUITORUL

Privind mai în detaliu tămăduirile săvârșite de Mântuitorul în timpul activității Sale mesianice, constatăm următoarele:

1. Tămăduirile sau vindecările de boli săvârșite de către Mântuitorul reprezintă lucrări ale iubirii Sale milostive și smerite arătată omului în scopul restabilirii chipului lui Dumnezeu în el. Făcute prin *cuvânt*, ele demonstrează *puterea creatoare a Cuvântului lui Dumnezeu*, arătată încă de la crearea lumii, Dumnezeu Fiul fiind *Cuvântul-Logosul* „*prin care toate s-au făcut...*” (In 1, 1-3).

2. Vindecările săvârșite de Mântuitorul pretind implicarea celui tămăduit prin mărturisirea credinței. În acest sens, El a admirat credința femeii cananiene, a celei cu curgere de sânge, a sutașului, și ne-a asigurat că „*toate sunt cu puțință celui ce crede*” (Mc 9, 23), sau că: „*credița ta te-a mântuit*” (Lc 7, 50; 8, 48). La fel, pe cei doi orbi îi întrebă: „*credeți că pot să fac Eu aceasta? Ei au zis Lui: Da, Doamne. Atunci S-a atins de ochii lor, grăind: după credința voastră să vă fie vouă. Și s-au deschis ochii lor*” (Mc 5, 27-30).

3. Putem reține de aici și faptul că tămăduirile săvârșite de Mântuitorul Hristos se făceau atât prin *cuvânt*, cât și prin *atingeri*. Sfânta Evanghelie ne spune în acest sens că potrivit iubirii Sale dumnezeiești: „*oriunde intra Iisus în sate sau în cetăți sau în târguri, puneau la răspântii pe cei bolnavi și Îl rugau ca măcar de poalele veșmintele Lui să se atingă și câți se atingeau de El se vindecau*” (Mc 6, 55-56). Așa a vindecat în particular pe soacra lui Petru „*zăcând și prinsă de friguri. Și S-a atins de mâna ei și au*

lăsat-o frigurile...” (Mt 8, 14-15); a înviat pe fiul văduvei din Nain, „atingându-Se de sicriu” (Lc 7, 11-15); și „apucând de mână” a înviat pe fiica lui Iair (Mt 9, 18-19) și tot prin atingeri a vindecat un surd și gângav „punând degetele în urechile lui ” (Mc 7, 32-36); sau „luând de mâna un orb... Și-a pus mâinile peste el” (Mc 8, 22-26); la fel prin atingere a fost vindecat și orbul din naștere (In 9, 1-7)³. În acest caz, atingerea s-a făcut prin intermediul *tinei*, adică a *pământului*, ceea ce face trimitere la faptul ca omul a fost creat din pământ (Fac 2, 7; 3, 19)...

În acest context al vindecării prin atingere, se înscrie și cazul femeii cu scurgere de sânge, a cărei credință îi aduce salvarea: „... Numai de mă voi atinge de haina Lui, mă voi tămădui... (Mt 9, 21); „Apropiindu-se pe dinapoi, s-a atins de poalele hainei Lui și îndată s-a oprit curgerea sângelui” (Lc 8, 44).

Evanghelia ne spune în acest sens că „toată mulțimea căuta să se atingă de El, că putere ieșea din El și vindeca pe toți” (Lc 6, 19), ceea ce înseamnă că tămăduirile de boli prin simpla atingere de El era generalizată, fiind cultivată chiar *fără mărturisirea credinței*... De aici vedem că iubirea tămăduitoare a Mântuitorului era mai presus de orice altceva... Ea era totul!... Aceasta îl definește pe Dumnezeu – *agape, care este necondiționată și fără limite!*

4. Fiind acte ale iubirii Sale, tămăduirile întemeiate pe mărturisirea credinței, depășesc stadiul individual, încât Mântuitorul acordă vindecarea și prin mărturisirea credinței celor ce-l protejau pe cel bolnav. Așa este cazul vindecării paralizicului purtat de patru inși, când „*Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: „Fiule, iertate îți sunt păcatele” ...*” (Mc 2, 3-6). La fel, în cazul sutașului, a femeii cananiene, etc.

5. Pe lângă acest aspect, în cazul vindecării slugii sutașului (Mt 8, 13) și a fiicei cananienei (Mt 15, 28) puterea vindecătoare a Mântuitorului își dovedește eficiența fiind *transmisă de la distanță*, confirmând că harul lui Dumnezeu este mai presus de timp și spațiu, asemenea iubirii Sale.

6. Pe de altă parte, Evanghelia ne mărturisește că la un moment dat, Mântuitorul *nu a făcut acolo multe minuni din cauza necredinței lor* (Mt 13, 58), ceea ce dovedește că vindecările de boli reprezintă *acte ale libertății celor ce le primesc*, pe măsură să conștientizeze primirea harului tămăduitor, spre mântuirea sufletului.

3 Prot. Dr. Ioan BUDE, *Temeiuri biblice nou testamentare cu privire la oficierea Sfințelor Taine și ierurgii bisericești*, vol. VII. *Taina Sfântului Maslu*, Editurile Învierea și Eurobit, Timișoara, 2021, p. 49-51.

7. Dar pentru a fi mântuitoare, *credița se interpătrunde reciproc, organic și funcțional cu rugăciunea*, încât puterea credinței este în funcție de puterea rugăciunii, și în același timp, puterea rugăciunii este determinată de puterea credinței. În acest sens, Mântuitorul stabilește conexiunea dintre credință și rugăciune, spunând: „*Toate câte cereți, rugându-vă cu credința că veți lua, și le veți avea*” (Mc 11, 24). Astfel, cu cât rugăciunea e mai adâncă, cu atât credința realizează mai eficient și prompt cererea vindecătoare. Dar pentru a fi profundă, adică „din toată inima”, rugăciunea trebuie să fie smerită: „*Cred Doamne, ajută necredinței mele*” (Mc 9, 24) este rugăciunea care asigură că „*toate sunt cu puțință celui ce crede*” (Mc 9, 23). La fel este rugăciunea femeii cananiene (Mt 15, 24) și a sutașului pentru sluga sa (Lc 8, 6-7), sau a femeii cu curgere de sânge (Mc 5, 28), etc.

8. În același timp, credința devine mântuitoare atunci când pornește din *iubire și pocăință*, spre a realiza comunicarea și comuniunea personală cu Dumnezeu, cum este cazul femeii păcătoase, care cu smerenie și pocăință unge picioarele lui Iisus... (Lc 7, 37-50). În această situație, Mântuitorul se prezintă ca „tămăduitor al sufletului, zicând: „*iertate sunt păcatele ei cele multe, ca a iubit mult*”...” (Lc 7, 47) „Și a zis femeii: „*credița ta te-a mântuit*”...” (Lc 7, 50).

9. Faptul că Mântuitorul a admirat credința celor care îi cereau ajutorul; sau altora nu le-a cerut deloc mărturisirea credinței; sau altora nu le-a acordat vindecarea din cauza necredinței sau a acordat vindecarea pe temeiul credinței altora; toate acestea dovedesc *discernământul* specific înțelepciunii Sale dumnezeiești, făcând deosebire între mai multe situații care urmăresc același obiectiv al tămăduirii de bolile trupești și sufletești, aplicat însă la fiecare caz în parte...

10. Pe lângă acestea, tămăduirile săvârșite de Mântuitorul au și un pronunțat *caracter moral*, punând în acțiune promovarea unor virtuți menite să întărească solidaritatea umană. Așa, bunăoară, e cazul vindecării celor zece leproși, dintre care doar unul vine să-i mulțumească... Faptul că Mântuitorul întrebă: „*Dar cei nouă unde sunt?*” (Lc 17, 17) dovedește importanța pe care o are *recunoștința* ca virtute în relațiile dintre oameni.

11. Tămăduirile săvârșite de Iisus-Mântuitorul au un caracter *universal* prin adresarea către omul aflat în suferință, *indiferent de neam sau de starea socială*. Asemenea samarineanului milostiv, Domnul vindecă pe fiica femeii cananiene sau pe sluga sutașului,

deși „a fost trimis numai pentru oile pierdute ale casei lui Israel” (Mt 15, 24)...

Generalizând acest aspect, cartea Faptele Apostolilor dă mărturie asupra faptului că „Iisus... a umblat făcând bine și vindecând *pe toți cei asupriți de diavol*, pentru că Dumnezeu era cu El” (FA 10, 38). „*Pe toți*”, fără nicio deosebire, fiindcă El a venit pentru mântuirea tuturor, și pentru că nu a căutat la fața omului, ci la suferința care i-a degradat viața... Aceasta dovedește că Mântuitorul a venit în lume ca „*oile Sale să aibă viață și încă din belșug să aibă*” (In 10, 10).

12. Tămăduirile săvârșite de Mântuitorul au un *caracter misionar*. Astfel, El spune unuia dintre cei vindecați: „*Mergi la casa ta și spune-le câte ți-a făcut Dumnezeu și cum te-a miluit. Și s-a dus și a început să vestească câte i-a făcut Iisus și toți se minunau*” (Mc 5, 19-20). La fel și cei doi orbi cărora le-a redat vederea, devin adevărați misionari: „*iar ei ieșind L-au vestit în tot pământul*” (Mt 9, 31; Lc 5, 15).

3. SFINȚII APOSTOLI, UCENICII DOMNULUI ȘI SFINȚII TĂMĂDUITORI AI BISERICII

Caracterul misionar al vindecărilor săvârșite de către Mântuitorul reiese și din faptul ca El i-a pregătit în mod special pe cei doisprezece Apostoli ca și pe Ucenicii Săi în acest sens.

Aleși ca împreună lucrători cu Fiul lui Dumnezeu întrupat la opera Sa de mântuire a lumii, Sfinții Apostoli și Ucenici au fost trimiși mai întâi în misiune de probă, poruncindu-li-se printre altele: „*și mergând, propovăduiți, zicând: „S-a apropiat împărăția cerurilor. Pe bolnavi vindecați, pe leproși curățiți, pe cei morți înviați, demoni scoateți; în dar ați primit, în dar dați” ...*” (Mt 10, 7-8).

De aici vedem că, misiunea lor apostolică avea două aspecte: „*să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi*” (Lc 9, 2).

Evangelhia ne spune că Sfinții Apostoli, pe lângă vindecările acordate prin *cuvânt*, și *atingere*, săvârșeau tămăduiri și prin *ungere cu untdelemn*: „*Și ieșind ei, propovăduiau să se pocăiască. Și demoni mulți scoteau și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și îi tămăduiau*” (Mc 6, 12-13).

Dar mai ales, după Pogorârea Duhului Sfânt se evidențiază *rolul misionar al tămăduirilor de boli*, având menirea să determine adeziunea la noua credință, încât la sfârșitul misiunii sale, Sfântul

Apostol Pavel putea constata că: „*prin puterea semnelor și a minunilor, cu puterea Duhului lui Dumnezeu, am propovăduit pretutindeni Evanghelia lui Hristos*” (Rm 15, 19).

Este semnificativ faptul că în activitatea misionară desfășurată în numele lui Hristos și a Bisericii Sale, Sfinții Apostoli aveau conștiința că *ei sunt numai oameni și că săvârșesc vindecări de boli prin puterea și lucrarea harului ce le-a fost dat de Hristos*. Bunăoară, când Pavel și Barnaba, aflându-se la Listra, săvârșesc o vindecare miraculoasă; fiind socotiți zei, cu greu i-au convins pe cei ce cu uimire și entuziasm au văzut minunea, că „și noi suntem oameni asemenea pătimitori ca voi...” (FA 14, 8-18).

În acest context trebuie să subliniem faptul că toate aceste „*semne și minuni*” săvârșite de Apostoli au ca izvor al harului *vindecător de boli pe Iisus cel înviat și înălțat la Tatăl care lucrează în lume prin puterea Sfântului Duh*.

Iisus-Mântuitorul este adevăratul *Vindecător*; de aceea *Apostolii săvârșesc tămăduiri în numele Lui, prin harul Lui și nu prin propriile puteri. El este Cel ce aduce vindecarea, iar ei se consideră doar simpli intermediari*. Bunăoară, după vindecarea orbului din naștere, care cerșea la templu, Sfântul Apostol Petru se adresează poporului ce era uimit de minune, spunând: „Bărbați israeliți, ce vă minunați de aceasta? Sau ce vă uitați la noi, *ca și cum cu a noastră putere sau evlavie l-am fi făcut pe acesta să umble? ...*” (FA 3, 12). Și mai departe, Apostolul precizează că „*întru credința numelui lui Iisus, pe acesta, pe care îl vedeți și îl știți l-a întărit numele Lui și credința în El...*” (FA 3,16).

Având această convingere, venind la Lida și întâlnind pe ologul Enea zăcând la pat de opt ani, îi spune: „*Enea, te vindecă Iisus Hristos. Scoală-te și strânge-ți patul. Și s-a sculat...*” (FA 9, 32-34).

Conștientizând că sunt simple instrumente ale lucrării harului Sfântului Duh, Apostolii invocau numele lui Iisus prin îngenunchere și rugăciuni, precum Apostolul Petru înaintea învierii Tabitei (FA 9, 40); sau Sfântul Apostol Pavel, „*...rugându-se și-a pus mâinile peste tatăl lui Publius și l-a vindecat de boala lui. Și după ce s-a făcut aceasta, au venit și ceilalți bolnavi și s-au vindecat*” (FA 28, 8-9).

Dar nu numai Sfinților Apostoli li s-a dat puterea vindecării de boli, ci și „*celor ce vor crede... peste bolnavi își vor pune mâinile și se vor însănătoși*” (Mc 16, 17-18). Astfel, puterea tămăduitoare a lui Hristos va fi „transmisă tuturor celor ce se vor face asemănători Lui, Sfinții teofori, ale căror „*Vieți*” ne raportează numeroasele vindecări pe care ei le-au săvârșit, și care, ca și El, vor fi numiți

„*doctori*”...²⁴. El însă rămâne, așa cum spune Sfântul Ignatie Teoforul (+107) „*singurul Doctor*” „*trupesc și duhovnicesc*, născut și nenăscut, Dumnezeu în trup, în moarte viață adevărată, din Maria și din Dumnezeu, mai întâi pătimitor și apoi nepătimitor, Iisus Hristos, Domnul nostru”²⁵.

Dat fiind faptul că Hristos este „*singurul Doctor*”, părinții duhovnicești înzestrați cu darul vindecărilor îi învățau pe beneficiarii harului tămăduitor să mulțumească numai lui Dumnezeu, și nu lor. Sfântul Antonie, bunăoară, în urma unei vindecări săvârșită prin rugăciune, are certitudinea că „*vindecarea aparține Domnului, care face în tot locul mila Lui cu cei ce-L cheamă pe El*”²⁶.

Cunoscând toate acestea, creștinii de pretutindeni și de totdeauna, „urmând cu credincioșie exemplul dat de Hristos, de Apostolii și Sfinții Săi, și-au desfășurat eforturile pentru a-i îngriji și a-i vindeca pe oamenii bolnavi, recurgând fie la terapeutici specific religioase, fie la medicina profană, căreia însă ei i-au dat un sens nou, duhovnicesc. Dar, deoarece Hristos este de fapt „*singurul Doctor al trupului*”, aceste diferite terapeutici nu sunt toate decât mijloace oferite de El pentru a cere, a împărtăși sau a primi harul Său, energiile pe care El le primește de la Tatăl și le dăruiește oamenilor prin Duhul, fie direct, fie indirect, prin lucrările creației”²⁷.

Am văzut în acest sens că atunci când activau în prezența Mântuitorului, Sfinții Apostoli „*ungeau cu untdelemn pe bolnavi și îi vindecau*” (Mc 6, 13). Această practică a tămăduirii prin ungera cu untdelemn s-a continuat și s-a păstrat în viața Bisericii prin *Taina Sfântului Maslu*, așa cum ne relatează Sfântul Iacob: „*Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și-l va ridica Domnul, și de va fi făcut păcate, i se vor ierta*” (Iac 5, 14-15).

4 Jean-Claude LARCHET, *Teologia bolii...* p. 95.

5 Epistola către Efeseni, VII, 2, *Scrierile Părinților Apostolici*, trad., note și indici de Pr. D. Fecioru, în col. Părinți și Scriitori Bisericești, 1, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979, p. 159-160.

6 SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Viața Cuviosului Părintelui nostru Antonie LVII*, trad., introd. și note de Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Sfântul Atanasie cel Mare, Scrieri partea a doua*, în col. Părinți și Scriitori Bisericești, 16, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988, p.226.

7 Jean-Claude LARCHET, *Teologia bolii...* p. 96-97.

CONCLUZII:

La sfârșitul acestei prezentări putem formula câteva concluzii, după cum urmează:

1. Vindecările de boli săvârșite de Mântuitorul se înscriu în activitatea Sa mesianică, ca împlinire a profețiilor, în contextul propovăduirii și instaurării împărăției lui Dumnezeu în lume.

2. Tămăduirile de boli sunt acte ale iubirii lui Dumnezeu, menite să restabilească chipul și asemănarea Lui în natura umană ce poartă în sine rănile păcatului.

3. Deși reprezintă realități supranaturale, tămăduirile săvârșite de Mântuitorul sunt pline de naturalețe, de discreție și de compasiune, neavând în ele nimic provocator, spectacular, publicitar sau interesat. Fiind acte ale iubirii sincere și dezinteresate nu urmăresc decât mântuirea sau salvarea omului aflat în dificultate fizică sau duhovnicească.

4. Ca urmare, vindecările de boli săvârșite de Mântuitorul vizează întreaga ființă a omului: atât *trupul*, ca eliberare de suferință, de infirmitate și de neputință; precum și *sufletul*, ca eliberare de sub povara păcatului. Între aceste două forme poate exista o interacțiune reciprocă în sensul că la vindecarea trupului se poate ajunge și prin eliberarea de păcat.

5. Deși harul vindecător de boli le-a fost dat deopotrivă Apostolilor, ucenicilor sau altor credincioși înduhovniciți, singurul și adevăratul *Vindecător este și rămâne Mântuitorul*. De la El vine harul și puterea prin lucrarea Sfântului Duh și tot Lui I se cuvine mulțumirea și adorarea, fiindcă El este Dumnezeu, „Părintele luminilor de la care ne vine orice dare bună și orice dar desăvârșit” (*Iac 1, 17*).

6. Dacă Mântuitorul săvârșea vindecările prin cuvânt și atingeri, Sfinții Apostoli trimiși de Domnul Hristos în misiune au săvârșit vindecări și prin folosirea untdelemnului, statornicind în Biserică Taina Sfântului Maslu.

În încheiere vom spune că asemenea Sfântului Apostol Pavel care socotește metaforic necesară o nouă „răstignire a lui Hristos” pentru salvarea celor căzuți din viața de har (*Evr 6, 6*), un poet consideră că numai iubirea jertfelnică, sângerândă a lui Iisus poate fi, într-o lume a nedreptăților sociale, leacul tămăduitor al comuniunii firești dintre oameni:

„Atâta timp, cât lutul n-o să crească
Copiii asemenea chipului tău sfânt;
Atâta timp, cât liniștea crească

*Nu se coboară-n inimi pe pământ;
Cât timp nu vezi aieve tot ce sameni
Și ochii toți de plâns n-or fi deșerți,
Atât de mult Tu, cel născut din oameni,
Va trebui să mângâi și să ierți;
Atât de mult vei auzi jelire
Și rana ta va sângera mereu –
Îmblânzitor de oameni prin iubire,
Tu ți-ai ales destinul cel mai greu!... ”8*

8 Panait CERNA, *Isus*, în vol. Floare și genune, Editura pentru literatură, București 1968, p. 4.